

Narodzony w Betlejem

Spośród wielu imion najmilej brzmi w uszach wierzącego imię JEZUS, imię Dziecięcia, które narodziło się w Betlejem z Ducha Świętego, w rodzinie Józefa i Marii i było — jak mówi Biblia — „Synem Najwyższego” Łk 1,32. Świat chrześcijański oddaje JEZUSOWI hołd szczególnie w uroczystych dniach świąt Bożego Narodzenia. On bowiem jest źródłem nadziei ludzkości, treścią kazań, przedmiotem nauki wiary i moralności, imię JEZUS splata się z najszlachetniejszą myślą i uczuciem, jest tonem przewodnim pieśni nabożnej i pochwalnych hymnów. Stanowi sumę naszych radości i uniesień, jest wiecznością zamknięta w pięciu głoskach.

Ileż płomiennych kazań wygłoszono na temat imienia JEZUS! Ileż skomponowano wzruszających pieśni ku Jego czci, ileż utworów poetyckich i ogromnych dzieł jest tym imieniem inspirowanych! Oto niektóre tylko tytuły znanych pieśni religijnych ku czci JEZUSA: „O Jezu, stróżu duszy”, „Jak brzmi słodko imię Jezus”, „Cóż bym miał bez Ciebie, Zbawco”, „O, jakże wieczne jest to imię”, „Czy znasz to imię, w którym jest zbawienie?”.

JEZUS narodził się w Betlejem. Kim było betlejemskie Dziecię, kim był Ten, którego współcześni nazywali „nauczycielem z Nazaretu”, który skazany został na śmierć krzyżową, a który zmartwychwstał i wstąpił do nieba? Jaką treść zawiera imię JEZUS? Spójrzmy na osobę JEZUSA w świetle Jego czcigodnego imienia.

BIBLIJNE OKREŚLENIA

W Piśmie Świętym występuje wiele imion odnoszących się do JEZUSA, przedstawiających różne aspekty Jego charakteru, godności i posłannictwa. Nie sposób wszystkich przytoczyć, wymieńmy więc tylko niektóre.

Nowy Testament określa Syna Bożego mianem Jezus: „Porodzi syna, któremu nadasz imię Jezus, On bowiem zbawi swój lud od jego grzechów” Mt 1,21, Emanuel: „Oto dziewica poczne i porodzi syna, któremu nadadzą imię Emanuel, to znaczy «Bóg z nami»” Mt 1,23, Słowo Boga: „...a imię Jego nazwano: Słowo Boga” Ap 19,13.

Stary Testament również wymienia szereg imion JEZUSA. Przede wszystkim określa Go następująco: Przedziwny Doradca, Bóg Wszechmocny, Odwieczny Ojciec, Książę Pokoju: „Albowiem Dziecię nam się narodziło, syn został nam dany, na Jego barkach spoczęła władza. Nazwano Go imieniem: Przedziwny Doradca, Bóg Wszechmocny, Odwieczny Ojciec, Książę Pokoju” Iz 9,5. Septuaginta podaje: „Imię Jego będzie nazwane Poseł wielkiej rady”. Przytoczony wiersz uważany był przez

dawnych teologów za wybitnie mesjanistyczny. Rabiniczny targum (tłumaczenie) oddaje myśl następująco: „Imię Jego będzie z dawna nazwane Dziwny, Radny, Bóg Mocny, Ten, który żyje od wieków, Pomazaniec” (J.F. Stennig, Targum of Isaiah, s. 32).

Do JEZUSA odnosiło się imię Odrośl: „Przyjdzie mąż, a imię Jego Odrośl” Za 6,12. Słowo „Odrośl” występuje jeszcze raz w księdze Zachariasza: „Ześlę sługę mego — Odrośl” (3,8), jest o nim także mowa w księdze Jeremiasza: „Oto nadchodzą dni — wyrocznia Jahwe — kiedy Odrośl prawą wzbudzę Dawidowi; jak król panując, będzie mądrze rządził, wypełni na ziemi prawo sprawiedliwości” (23,5). W targumie do Jeremiasza (23,5) czytamy: „Ja wzbudzę Dawidowi Mesjasza Sprawiedliwego”. Inny komentarz rabiniczny mówi: „«Oto mąż, którego imię jest strzała, a który strzelać będzie»” (Za 6,12). Odnosi się to do Mesjasza” (Midrash Rabbah, nr XVII, 21). Piękne jest również starotestamentalne imię JEZUSA Jahwe sprawiedliwość nasza Jr 23,6. Wypowiedź te wielu hebrajskich komentatorów odnosiło do Mesjasza: „Co się tyczy Mesjasza — jest napisane: a oto jest imię, którym zwany będzie, Jahwe sprawiedliwość nasza” (Talmud Baba Bathra, 75b).

Powyższe imiona odnoszące się do Chrystusa wskazują bez wątpienia na szczególnie uprzywilejowane Jego stanowisko w planie zbawienia.

JEDNOŚĆ BÓSTWA

Podczas Swej ziemskiej misji JEZUS często podkreślał, że to właśnie Ojciec Niebieski Go „posłał” J 5,24.26, że zstąpił „z nieba” J 6,38 i to nie w tym celu, aby czynić wolę swoją, lecz wolę Swego Ojca J 5,3, że przyszedł „w imieniu Ojca” J 5,43 i w tymże „imieniu Ojca” wykonywał Swe dzieło J 1,25, a dziełem Jego było, między innymi, objawić Boże „imię” J 17,6. Między Chrystusem na ziemi i Jego Ojcem w niebie istniała ścisła łączność. Związek ten pięknie oddają następujące słowa: „Ja i Ojciec jedno jesteśmy” J 1,3; „...ja zawsze czynię to, co się Jemu podoba” J 8,29.

O jedności Syna i Ojca świadczy szereg wypowiedzi Pisma Świętego, np. czcić Syna znaczy czcić Ojca J 5,25, widzieć Chrystusa oznacza widzieć Boga J 14,7-9, wierzyć w Chrystusa znaczy wierzyć w Boga J 12,44, znać Jezusa to znać Ojca J 9,19;14,7. Na równość JEZUSA z Ojcem w atrybutach boskiej natury wskazują inne wypowiedzi biblijne. Np. JEZUS wskrzeszał umarłych tak jak Ojciec J 5,21, miał i ma życie Sam w Sobie tak jak Ojciec J 5,26, czyni te same rzeczy, które czyni Ojciec J 5,19, wszystko Mu zostało przekazane Mt 11,27, wszelka moc Mt 28,12, Bóg „wszystko poddał pod Jego stopy” Ef 1,22, „wszystko przekazał w Jego ręce” J 3,35, „ukazuje Mu to wszystko, co On sam czyni” J 5,2, nawet „wszystek sąd przekazał Synowi” J 5,22.27.

Zaiste wielkie są godności JEZUSA.

ZNACZENIE IMIENIA JEZUS

Imię JEZUS brzmi po łacinie — Jezus, po grecku — Iesous, a po hebrajsku — Jeszua. „Jeszua” jest z kolei skróconą formą imienia „Jehoszua”, a imię to oznacza: Jahwe jest Zbawicielem lub: Jahwe Zbawiciel (imię „Jehoszua” składa się ze słowa „Je”, które jest skrótem imienia Bożego „Jahwe” oraz słowa „hoszua”, które oznacza „zbawiciel” lub „zbawienie”, a pochodzi od czasownika „jasza” — zbawić, ocalić, uwolnić). Imię „Jeszua” występuje w Starym Testamencie w wielu odmianach jako „Hoszea”, Jehoszua, Jeszua, co tekst polski oddaje przez imię „Ozeasz” Lb 13,8, lub „Jozue” Pwt 32,44; Ne 8,17; 1Krl 16,34.

Imię JEZUS Mt 1,21 oznacza więc: Jahwe — Zbawiciel. Treść jego odpowiada w pełni treści imienia „Emanuel”, które przecież znaczy: Bóg z nami Mt 1,23. Oto sam Bóg spotkał się z ludzkością w osobie Swego Syna — wybawcy człowieka. Nadawanie w czasach starotestamentowych tego imienia wyrażało wiarę w zbawienie, ale dopiero w osobie Chrystusa znalazło ono pełne urzeczywistnienie treściowe.

Podczas pobytu Izraela na pustyni Bóg przekazał Swemu narodowi następujące poselstwo: „Oto ja posyłam anioła przed tobą, aby cię strzegł w czasie twej drogi i doprowadził cię do miejsca, które ci wyznaczyłem. Szanuj go i bądź uważny na jego słowa. Nie sprzeciwiaj mu się w niczym, gdyż nie przebaczy waszych przewinień, bo imię moje jest w nim” Wj 23,2.21. Ta interesująca wypowiedź wymaga analizy.

Anioł, o którym mowa, nie reprezentuje anioła — istoty stworzonej; jest to anioł — posłaniec Boży (takie jest znaczenie słowa „anioł”), istota Boska, godna szczególnego szacunku, obdarzona szczególnym autorytetem, nosząca imię Boże. Jest oczywiste, że istotą tą mógł być wyłącznie Syn Boży, gdyż jedynie Syn Boży mógł być obdarzony najwyższymi godnościami, łącznie z imieniem Ojca.

W tym też kierunku zmierzały dawne hebrajskie komentarze, które utożsamiały owego „anioła” z Bóstwem. Hebrajski komentator, Kalish, pisze: „Poseł (anioł) Boży był na pewno »boską istotą«. (...) W tym kontekście poseł i Bóg są właściwie jednym i tym samym.(...) Opatrzność wymagała konkretnej personifikacji”. Inni komentatorzy twierdzą, że anioł jest Metatronem, ponieważ litery jego imienia mają zbliżoną jak imię „Bóg wszechmocny” liczbową wartość. Podobne stanowisko reprezentowała patrystyka. Jeden z Ojców Kościoła przyznaje wprost, że cytowany werset odnosi się do Boga i do Mesjasza: „Oto ja posyłam anioła przed obliczem twoim, aby cię strzegł w drodze... imię twoje jest w nim”. W innym miejscu On sam mówi w Ewangelii: „Przyszedłem w imieniu Ojca mego.(...) Błogosławiony, który idzie w imieniu Pańskim” (Nowacjan, Traktaty dotyczące Trójcy, r. XVIII).

Imię Boga-Ojca było w Jego Synu, Chrystusie. Ale nie tylko Jego imię: Bóg sam był w swoim Synu. Pismo Święte uczy, że „Bóg był w Chrystusie świat z samym sobą jednajac” 2Kor 5,19 BG, że „Bóg został objawiony w ciele” 1Tm 3,16. Prawdę tę potwierdził Chrystus oświadczając: „Ojciec jest we mnie” J 1,38,8222;Wszystko, co ma Ojciec, moje jest” J 16,15.

Relacja Ojciec—Syn, jak również charakter posłannictwa Chrystusowego, wskazują

na Boską istotę Chrystusa.

CHRYSTUS JAKO BÓG

Imię JEZUS dowodzi bez wątplenia Boskiej istoty Chrystusa. W Nim było imię Boga. Ale to nie wszystko. Pismo Święte nazywa Jezusa wprost Bogiem. Zacytujmy kilka przykładów.

JEZUS nazwany jest Bogiem błogosławionym na wieki. Pismo Święte głosi: „Do nich należą praojcowie, z nich jest również Chrystus według ciała, który jest ponad wszystkim, Bóg błogosławiony na wieki” Rz 9,5. „Chrystus był Bogiem w swej istocie, On był Bogiem od wieczności, błogosławionym na wieki wieków” (E.G. White, SDA Bible Commentary, t. V, s. 1126).

JEZUS nazwany jest Bogiem i Panem. Oto świadectwo biblijne: „Aby w was zostało objawione imię Pana naszego Jezusa Chrystusa, a wy w Nim, za łaską Boga naszego i Pana Jezusa Chrystusa” 2Tes 1,12. Ponieważ w oryginale greckim przed słowami „Theou” i „Kyriou” jest tylko jeden rodzajnik, oznacza to, że oba określenia odnoszą się do tej samej osoby, do Jezusa Chrystusa. Taka jest składnia języka greckiego. Pogląd ten wynika również z dwu innych wypowiedzi Pisma Świętego: „...wielkiego Boga i Zbawiciela naszego, Jezusa Chrystusa” Tt 2,13 oraz „...Pana naszego i Zbawcy, Jezusa Chrystusa” 2P 1,11.

JEZUS nazwany jest Bogiem. „Do Syna zaś: Tron twój, Boże, na wieki wieków, berło sprawiedliwości berłem królestwa twego” Hbr 1,8; por. 45,7.8.

JEZUS nazwany jest Słowem Boga. W Apokalipsie jest napisane: „...a imię Jego nazwano: Słowo Boga” Ap 19,13. Wyjaśnienie tego osobliwego imienia znajdujemy w Ewangelii św. Jana: „Na początku było Słowo, a Słowo było u Boga, i Bogiem było Słowo. Ono było na początku u Boga. (...) Słowo stało się ciałem i zamieszkało wśród nas...” (J 1,1.2.15). E.G. White pisze: „Chrystus—Słowo, Jednorodzony Syn Boży, był „jedno” z Ojcem Przedwiecznym. Był jednością w naturze, charakterze i swoich zamierzeniach. Tylko On miał wgląd we wszystkie tajemnice i sprawy Boże” (Patriarchowie i Prorocy, s. 15.16).

JEZUS nazwany jest Panem i Bogiem. Nazwał tak Jezusa Tomasz: „Tomasz Mu odpowiedział: «Pan mój i Bóg mój!»” J 2,28. Tomasz użył tutaj dwu równoznacznych imion Boga występujących w Starym Testamencie — „Bóg” i „Pan” — w odniesieniu do Chrystusa. „Jezus, objawiony w Swojej miłości i łasce, jako ukrzyżowany Zbawiciel wywołał z wątpiącego serca Tomasza wyznanie: „Pan mój i Bóg mój” (SDA Bible Commentary, t. V, s. 1151).

JEZUS JAKO JAHWE

Z wielu wypowiedzi Pisma Świętego wynika niezbicie, że szereg imion i tytułów Boga Ojca odnosi się również do Jego Syna, Chrystusa. Pierwsze z nich, to

najwspanialsze imię Boże — „Jahwe”. Wystarczy przytoczyć kilka dowodów biblistycznych i teologicznych.

Oto, na przykład w czasach starotestamentalnych, w czasach proroka Izajasza, zapisane zostało następujące proroctwo: „Drogę dla Jahwe przygotujcie na pustyni, wyrównajcie na pustkowiu gościniec naszemu Bogu!” Iz 40,3. Według ewangelisty Mateusza proroctwo to odnosiło się do Chrystusa, któremu drogę przygotował Jan Chrzciciel Mt 3,1-3. Imię więc „Jahwe” określało Jezusa. Podobnie w Starym Testamencie było powiedziane, że przed nadejściem Jahwe posłany zostanie Eliasz Ml 4,5; 3,1. Według relacji Łukasza (1,76), a także samego Jezusa Mt 11,14. Eliaszem tym był Jan Chrzciciel. Imię „Jahwe” odnosiło się zatem i tym razem do Chrystusa.

JEZUS nazwał się „Panem szabatu” Mk 2,28, sobota jest więc Jego dniem. Z kolei według czwartego przykazania Dekalogu dzień siódmy był „szabatem Pana (Jahwe), Boga twego” Wj 2,8 JW. Występuje tutaj charakterystyczna identyfikacja Jahwe i Chrystusa.

Dużo światła na godność Chrystusa jako na Jahwe rzucają eschatologiczne proroctwa starotestamentalne. Stary Testament w następujący sposób opisuje przyjście Pańskie i koniec świata: „Śpiewajcie Jahwe Pieśń nową, chwałę Jego od krańców ziemi!(...) Jak bohater posuwa się Jahwe, i jak wojownik pobudza waleczność; rzuca hasło — okrzyk wydaje wojenny, góruje męstwem nad nieprzyjaciółmi. Milczałem od długiego czasu, w spokoju wstrzymywałem siebie, teraz jakby rodząca zakrzyknę, dyszeć będę z gniewu, zabraknie mi tchu” Iz 42,1.13.14; „Oto Jahwe pustoszy ziemię, niszczy ją i przewraca jej powierzchnię, a mieszkańców jej rozprasza. I będzie (dotknięty) jak lud, tak kapłan, jak sługa, tak jego pan, jak służąca, tak jej pani, jak nabywca, tak sprzedawca, jak pożyczkę dający, tak biorący ją, jak wierzyciel, tak jego dłużnik. Okropnie spustoszona będzie ziemia i bezgranicznie rozdrapana, bo Jahwe wydał taki wyrok” Iz 24,1-3; „Bo oto Jahwe przybywa w ogniu, a Jego rydwany (pędzą) jak burza, by zaspokoić swój gniew pożogą i groźby swoje płomieniami ognia. Bo Jahwe dokona sądu przez ogień, i mieczem swym (ukarze) wszelkie ciało, tak, iż wielu będzie pobitych przez Jahwe” Iz 66,15,16. Przytoczone wiersze przedstawiają chwalebne przyjście Pańskie, a wiadomo, że — zgodnie z nauką Nowego Testamentu — tym, który przyjdzie po raz wtóry „z mocą wielką i chwałą”, będzie właśnie Chrystus. Starotestamentalne imię „Jahwe” odnosi Nowy Testament do Chrystusa.

Charakterystyczny jest Izajaszowy opis wizji Jahwe: „W roku śmierci króla Ozjasza ujrzałem Jahwe, siedzącego na wysokim i wyniosłym tronie, a tren Jego szaty wypełniał świątynię. Serafimy unosiły się nad nim; każdy z nich miał po sześć skrzydeł; dwoma zakrywał swą twarz, dwoma okrywał swoje nogi, a dwoma latał. I wołał jeden do drugiego: «Święty. Święty, Święty jest Jahwe Zastępów. Cała ziemia pełna jest Jego chwały»” Iz 6,1-3. Apostoł Jan wizję tę odnosi do Chrystusa, stwierdzając: „To rzekł Izajasz, ponieważ ujrzał chwałę Jego (Chrystusa) i o Nim (Chrystusie) mówił” J 12,41.

W liście do Hebrajczyków czytamy: „...ja w nim ufać będę” (2,13), a kontekst tego wiersza wskazuje na Jezusa, jako męża zaufania. Cytat został zaczerpnięty z księgi Izajasza, gdzie jest powiedziane: „Oczekuję Jahwe, który ukrywa swe oblicze przed tronem Jakuba, i w Nim pokładam nadzieję” Iz 8,17. Wypowiedzi powyższe wskazują na Chrystusa jako na Jahwe.

W innym miejscu listu do Hebrajczyków czytamy: „Tyś, Panie, na początku osadził ziemię, dziełem też rąk Twoich są niebiosa. One przeminą, ale Ty zostaniesz i wszystko jak szata się zestarzeje, i jak płaszcz je zwiniiesz, jak odzienie, i odmienia się. Ty zaś jesteś ten sam, a Twoje lata się nie skończą” (1,10-12). Jest to cytat z księgi Psalmów (102,20.25-27) i — jak widać z zacytowanego listu do Hebrajczyków — odnosi się do Jezusa, z tym, że w liście do Hebrajczyków na określenie Chrystusa użyte zostało słowo „Pan”, w Psalmie zaś „Jahwe” (w. 20). I tym razem nastąpiła identyfikacja Jezusa i Jahwe.

INNE IMIONA I TYTUŁY

Istnieją inne jeszcze imiona i tytuły Boga, odnoszące się do Chrystusa. W Ewangelii Mateusza czytamy: „Co sądzicie o Mesjaszu? Czym jest synem? Odpowiedzieli Mu: Dawida. Wtedy rzekł do nich: Jakże więc Dawid natchniony przez Ducha może nazywać Go Panem, gdy mówi: Rzekł Pan do Pana mego: Siądź po prawicy mojej, aż położę Twoich nieprzyjaciół pod stopy Twoje. Jeśli więc Dawid nazywa go Panem, to jak może być tylko jego synem?” (22,42-45). Wypowiedź została zaczerpnięta z księgi Psalmów (110,1) — gdzie słowo „Pan” oddane zostało słowem hebrajskim „Adonai”, co wskazuje, że tytuł Boży „Adonai” odnosi się do Chrystusa.

Do Chrystusa zastosowane jest również imię „Elohim” (Bóg). W liście do Hebrajczyków czytamy: „Tron twój, Boże, na wieki wieków, berło sprawiedliwości berłem, królestwa twego. Umiłowałeś sprawiedliwość, a znienawidziłeś nieprawość, dlatego namaścił cię Boże, Bóg twój olejkami radości bardziej niż twych towarzyszy” (1,8.9). Jest to cytat również wzięty z księgi Psalmów (45,7.8), gdzie na określenie Boga tekst oryginalny używa wyrażenia „Elohim”.

Do JEZUSA odnosi się także szereg starotestamentalnych tytułów należących do Boga. Przede wszystkim tytuł „Święty”, użyty w stosunku do Jezusa w kilku miejscach Nowego Testamentu (np. Dz 2,27; Mk 1,24; Łk 4,34 itp.), a stosowany przez Stary Testament do Jahwe (Iz 54,11; 47,4; 48,17; 49,7 itp.).

Innym tytułem jest „Król chwały”. W Psalmie (24,8) tytuł „Król chwały” tyczył się Jahwe, zaś w Nowym Testamencie zastosowany został do Jezusa Jk 2,1; 1Kor 2,8. Dalej — tytuł „Król królów”. Stosowany jest i do Jahwe, i do JEZUSA Dn 2,47; Ap 17,14; 19,16.

Podobnie jest z tytułami „Ojciec wieczności” Iz 9,6; 4,28; Rdz 21,33, „Alfa i Omega” Ap 11,11; 21,6; 22,13, „Pierwszy i Ostatni” Iz 41,4; 44,6; 48,12 „Początek i Koniec” Ap 1,8; 21,6; 22,13 i „Jam jest” Wj 3,14; (por. teksty paralelne z Ewangelii Jana i

Apokalipsy).

NAJWSPANIALSZE IMIĘ

Choć nie zostało w pełni objawione, jakie imię nosi obecnie Jezus w niebie, Słowo Boże uchyla na ten temat rąbek tajemnicy. Biblia mówi, że Jezus „o tyle stał się wyższym od aniołów, o ile odziedziczył wyższe od nich imię” Hbr 1,4. Imię JEZUS jest „ponad wszelką zwierzchnością i władzą, i mocą, i panowaniem, i ponad wszelkim innym imieniem wzywany nie tylko w tym wieku, ale i w przyszłym” Ef 1,21. Bóg darował swemu Synowi „imię ponad wszelkie imię” Flp 2,9.

O, jakże wspaniałym jest imię naszego Pana! Ileż w nim ukrytej treści, jakie bogactwo pojęć, jaka głębia tajemnicy Bóstwa. W tym imieniu otrzymujemy „odpuszczenie grzechów” 1J 2,12, przez imię to jesteśmy „usprawiedliwieni” 1Kor 6,11. „I nie ma w żadnym innym zbawienia, gdyż nie dano ludziom pod niebem żadnego innego imienia, w którym moglibyśmy być zbawieni” Dz 4,12.

* — jeśli nie podano inaczej, wszystkie teksty pochodzą z Biblii Tysiąclecia, wyd. I. Wszystkie wyróżnienia autora.